

932.

Na osnovu člana 6 stav 1 tačka 9, a u vezi sa članom 14 stav 2 Zakona o vazdušnom saobraćaju ("Službeni list CG", broj 30/12), uz saglasnost Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Agencija za civilno vazduhoplovstvo, donijela je

P R A V I L N I K
O ZAJEDNIČKOM KORIŠĆENJU VAZDUŠNOG PROSTORA I OPERATIVNE PROCEDURE ZA IZBJEGAVANJE
SUDARA U VAZDUHU

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuju se zahtjevi za zajedničko korišćenje vazdušnog prostora i operativne procedure za izbjegavanje sudara u vazduhu u vazdušnom prostoru Crne Gore.

Član 2

Ovim pravilnikom se, uz prilagođavanje pravu Crne Gore, preuzima Uredba Komisije (EZ) br. 1332/2011 od 16. decembra 2011. godine o uspostavljanju zahtjeva zajedničkog korišćenja vazdušnog prostora i operativnim procedurama za izbjegavanje sudara u vazduhu.

Tekst Uredbe Komisije (EZ) br. 1332/2011 dat je u Prilogu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 3

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) ECAA sporazum** je Multilateralni sporazum između Evropske zajednice i njenih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu (u skladu sa Rezolucijom Saveta bezbednosti UN 1244 od 10.juna.1999) o uspostavljanju Zajedničkog evropskog vazduhoplovnog područja.
- 2) Agencija ili EASA** je Evropska agencija za sigurnost vazdušnog saobraćaja (European Aviation Safety Agency);
- 3) Zajednica, propisi Zajednice i država članica** tumače se u skladu sa tač. 2 i 3 Aneksa II ECAA Sporazuma;
- 4) nacionalna vazduhoplovna vlast, nadležni organ, nadležni organ države članice** tumači se, kad je to primjenjivo, kao Agencija za civilno vazduhoplovstvo.

Član 4

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01/2-1169/3-12

Podgorica, 11.09. 2012. godine

Agencija za civilno vazduhoplovstvo
Direktor,
Dragan Đurović, s.r.

P R I L O G 1

UREDBA KOMISIJE (EZ) broj 1332/2011
od 16. decembra 2011

o uspostavljanju zahtjeva zajedničkog korišćenja vazdušnog prostora i operativne procedure za izbjegavanje sudara u
vazduhu

Član 1

Predmet i područje primjene

Ovom uredbom se propisuju zahtjevi za zajedničkom upotrebom vazdušnog prostora i operativne procedure za izbjegavanje sudara u vazduhu koji moraju da ispunjavaju:

(a) operatori vazduhoplova iz člana 4 (1)(b) i (c) Uredbe (EK) Br. 216/2008 koji obavljaju letove u Uniju, unutar Unije ili van Unije, i

(b) operatori vazduhoplova iz člana 4 (1)(d) Uredbe (EK) Br. 216/2008 koji sprovodi letove u vazdušnom prostoru iznad teritorija zemalja na koje se sporazum primjenjuje, kao i u nekom drugom vazdušnom prostoru gdje države članice primjenjuju Uredbu (EK) Br. 551/2004 Evropskog parlamenta i Savjeta.

Član 2

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sledeće definicije:

- (1) 'sistem za izbegavanje sudara u vazduhu (ACAS)' je sistem koji na osnovu signala transpondera sekundarnog nadzornog radara (SSR), koji radi nezavisno od zemaljske opreme daje savjet pilotu o vazduhoplovima koji ga potencijalno ugrožavaju, a koji su opremljeni SSR transponderima.
- (2) 'sistem za izbegavanje sudara u vazduhu II (ACAS II)' je sistem vazduhoplova za izbegavanje sudara u vazduhu koji obezbeđuje, pored saobraćajnog upozorenja, dodatno upozorenja za vertikalno razdvajanje;
- (3) 'indikacija rezolucije upozorenja (RA)' je indikacija koja letačkoj posadi preporučuje manevar kome je svrha otklanjanje svih prijetnji ili ograničenja manevara kako bi se održalo postojeće razdvajanje;
- (4) 'indikacija saobraćajnog upozorenja (TA)' je indikacija koja letačku posadu upozorava da je blizina drugog vazduhoplova potencijalno ugrožava.

Član 3

Sistem za izbegavanje sudara u vazduhu (ACAS)

1. Vazduhoplovi iz Sekcije I Aneksa priloga ove Uredbe moraju biti opremljeni i djelovati u skladu sa odredbama i procedurama navedenim u Aneksu.
2. Države članice moraju obezbijediti da operacije vazduhoplova iz člana 1(2)(a) Uredbe (EK) Br. 216/2008 budu u skladu sa odredbama i procedurama propisanim u Aneksu, u skladu sa uslovima utvrđenim u tom članu.

Član 4

Posebne odredbe koje se primjenjuju na operatere koji podliježu Uredbi Savjeta (EEC) Br. 3922/91

1. Odstupanjem od odredbi OPS 1.668 i OPS 1.398 Aneksa III Uredbe (EEZ-a) Br. 3922/91, član 3 i Aneksa ove Uredbe koji se primjenjuju i na operatere vazduhoplova iz člana 1(a).
2. Sve druge obaveze koje operaterima vazduhoplova nameće Uredba (EEZ-a) Br. 3922/91 u pogledu odobrenja, ugradnje ili rada opreme primjenjuju se i na ACAS II.

Član 5

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Evropske Zajednice.
2. Članovi 3. i 4. primjenjivaće se od 1. januara 2012. godine.
3. Odstupanjem od stava 2, u slučaju vazduhoplova kojima je uvjerenje o plovidbenosti izdato prije 1. marta 2012. godine, odredbe čl. 3 i 4 će se primjenjivati od 1. decembra 2015. godine.

Ova Uredba je obavezujuća u potpunosti i direktno se primenjuje u svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu, 16. decembar 2011.

*Za Komisiju
Predsjednik
Žoze Manuel Baroso*

ANEKS
Sistem za izbjegavanje sudara u vazduhu (ACASII)
(Dio-ACAS)

Sekcija I – oprema ACAS II

AUR.ACAS.1005 Zahtjev performansi

(1) Sljedeći vazduhoplovi pokretani turbinskim motorima moraju biti opremljeni za izbjegavanje sudara sa logikom verzije 7.1 ACAS II:

- (a) avioni sa najvećom dozvoljenom masom pri poletanju većom od 5700 kg; ili
- (b) avioni autorizovani da nose više od 19 putnika.

(2) Vazduhoplovi koji nijesu navedeni u tački (1), ali koji će biti dobrovoljno opremljeni sa ACAS II, moraju biti opremljeni za izbjegavanja sudara sa logikom verzije 7.1.

(3) Tačka (1) se ne primjenjuje na sisteme bespilotnih letilica.

Sekcija II – Operacije

AUR.ACAS.2005 Upotreba ACAS II

(1) ACAS II se mora koristiti tokom leta, osim ako je predviđeno u listi minimalne opreme i specificirano u Aneksu III Uredbe (EEZ) Br.3922/91, u modu koji omogućava indikaciju obaveznog vertikalnog razdvajanja (RA) koji je namijenjen letačkoj posadi, kada se detektuje neprimjerena blizina drugog vazduhoplova, osim ako nije onemogućena varijanta indikacije RA (korišćenja samo indikacije saobraćajnog upozorenja (TA) ili ekvivalentnog) koja traži preduzimanje vanrednih procedura ili zbog uslova koji ograničavaju performanse.

(2) Kad ACAS II pokazuje indikaciju obaveznog vertikalnog razdvajanja:

- (a) pilot koji upravlja vazduhoplovom mora odmah postupiti po uputstvu indikacije obaveznog vertikalnog razdvajanja (RA), čak i ako je to u suprotnosti sa uputstvima kontrole letenja, osim ukoliko bi time ugrozio sigurnost vazduhoplova
- (b) letačka posada, mora odmah, kada to dopusti radno opterećenje, da obavijesti nadležnu jedinicu kontrole letenja o svakom RA koji zahtijeva odstupanje od trenutnog ATC uputstva ili odobrenja
- (c) kada se riješi konflikt, avion mora:
 - (i) da se odmah vrati odobrenim uputstvima kontrole letenja;
ili
 - (ii) udovoljiti bilo kojoj izmjeni ili uputstvu dobijenim od kontrole letenja.

AUR.ACAS.2010 ACAS II Obuka

Operatori vazduhoplova moraju uspostaviti operativne procedure i programe osposobljavanja za ACAS II, kako bi se letačka posada adekvatno osposobila i bila stručna za upotrebu opreme ACAS II.